

Statens Vegvesen
Myndighet og regelverk
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Deres ref: 21/268821

Høring vedrørende tilgang til kollektivfelt

Det vises til høringsbrev datert 30.01.2025 og Norsk Motorcykkel Union avgir med dette høringsuttalelse.

Norsk Motorcykkel Union er landets største ideelle MC-organisasjon som representerer i underkant av 7 000 motorsyklister.

Slik NMCU oppfatter høringen er forslaget en videreføring av at MC fortsatt skal ha generell tilgang til kollektivfelt, uten at det vurderes eksplisitt underskilt i den forbindelse.

NMCU er opptatt av at noen forhold og prinsipper må på plass når tilgangen til spesialfelt nå vurderes. Dette handler primært om trafikksikkerhet for motorsyklister, sekundært å gjøre regelverk, forskrifter og skilting så enkelt som mulig for alle motorsyklister, og til slutt å samordne regelverket til å omfatte hele landet.

Som spesialfelt mener NMCU i denne sammenheng:

- 508.1 Kollektivfelt for buss
- 508.2 Kollektivfelt for buss og drosje
- 509 Sambruksfelt
- 506 Tungtrafikkfelt

NMCU mener at all tilgang til overnevnte felt må gjelde alle motorsykler fra 125 ccm med eller uten sidevogn

Begrunnelse:

NMCU ser ingen logisk, praktisk eller sikkerhetsmessig utfordring med at MC gis generell tilgang til alle overnevnte felt, under begrunnet slik:

1: Kollektivfelt 508.1 for buss benyttes kun av buss og er generelt lite benyttet.

Imidlertid kan man se slike på- og avkjøringsfelt inn til kollektivfelt 508.2 eller vanlig, trafikkert veifelt. For motorsyklisten handler det alltid om å bevege seg i det minst risikofylte miljøet, og av den grunn mener NMCU at tidligst mulig tilgang til disse bussfelt er det tryggeste alternativet for motorsyklister.

2: Tungtrafikkfelt 506 benyttes i svært liten grad.

SVVs egne trafikktegninger viser at det siste halvår 2024 nesten ikke var noe tungtrafikk – inkludert rutegående buss – som benyttet disse feltene på E6 nord- og sørfra inn mot Oslo. For motorsyklisten betyr dagens skilting og forskrift at motorsyklisten blir tvunget til å

bevege seg ut av det som tidligere var et trygt kollektivfelt og inn i flerfelts veier med stor trafikk, der alle kjøretøyklasser og andre trafikanter beveger seg med stadige filskifter og i svært ujevn hastighet. Dette miljøet eksponerer motorsyklisten ovenfor enormt stor fare for sammenstøt med andre trafikanter jfr å oppholde seg i Tungtrafikkfelt. Disse momenter alene tilsier at det å ikke tillate generell tilgang for motorsyklister i Tungtrafikkfelt er et usedvanlig dårlig trafikksikkerhetsmessig grep.

I denne sammenheng kan det også vises til at ulykkesrapporter viser at sammenstøt mellom MC og annen trafikk i kollektivfelt er tilnærmet ikke-eksisterende. Undersøkelser gjennomført av Norges Lastebileier-forbund viser at over 30 % av lastebilførere har sertifikat for MC, noe som gjør denne yrkesgruppen spesielt oppmerksom på motorsyklister, noe som igjen taler for at trafikksikkerheten for MC i Tungtrafikkfelt er ivaretatt i disse feltene. NMCU ber derfor om generell tilgang for motorsyklister i Tungtrafikkfelt.

3: En svært viktig del av alt trafikksikkerhetsarbeid er å ha regler, forskrifter og skilting som skal være enkle å forstå, og vanskelig å bryte.

Mange trafikanter opplever en jungel av skilt på norske veier. For motorsyklister – som i tillegg til å skulle lese skilt og underskilt – må være konstant årvåken på all annen trafikk 360 grader rundt motorsykkelen, er det viktig å ha ensbetydende regler som gjelder over hele landet.

Stadige endringer der tidligere kollektivfelt endres til annen trafikk med den konsekvens at motorsyklister plutselig og uten forvarsel risikerer å bli kastet ut, kan være et distraksjonselement for føreren som gjør at oppmerksomhet til annen trafikk minsker. Denne distraksjonen vil øke jo mer regelverk, forskrifter og andre forhold tillater lokale tilpasninger i en allerede komplisert skiltjungel – og jo større distraksjon, jo mer øker potensialet for å havne i farlige situasjoner.

NMCU ønsker derfor nasjonale retningslinjer for MC uten mulighet for lokale tilpasninger.

4: Ytre påvirkning kan være potensielt livsfarlig

Flere spesialfelt – pr nå kollektivfelt – finnes i tunneler. Mister motorsyklisten denne tilgangen og må stå stille i kø sammen med andre kan innånding av avgasser fra annen trafikk medføre svimmelhet og i gitte situasjoner tap av bevissthet. En motorsyklist har ingen filtrering av den luft som pustes inn og det er av denne årsak viktig at vi raskest mulig kommer oss ut av tunneler.

Et annet stort problem er stillestående trafikk som f.eks i rushtrafikk. Varme sommerdager og stillestående trafikk kombinert med hjelm og komplett sikkerhetsutstyr er svært varmt og kan medføre hetslag.

Av helsemessige årsaker mener NMCU at MC må gis generell og full tilgang til alle spesialfelt som nevnt tidligere i høringssvaret.

5: Sikkerhet og skilforståelse for utenlandske motorsyklister

Utenlandske motorsyklister elsker av naturlige årsaker å feriere i Norge. Norsk natur er forlokkende og norske veier oppleves generelt som gode.

Imidlertid er det mye å sette seg inn i for utenlandske motorsyklister. De alle fleste har fått med seg at MC har tilgang til kollektivfelt, men det er nok svært få som kjenner til regelverk og forskrifter. Oppstykking, lokale tilpasninger og andre særregler vil kunne bidra til aversjon fra å benytte de felt der motorsyklister ferdes tryggest. En generell tilgang for MC til alle spesialfelt vil være ytterligere et bidrag for økt trafikksikkerhet ovenfor utenlandske motorsyklister.

6: Trafikksikkerhet for motorsyklister

Som tidligere nevnt er det fra NMCUs side viktig at man prioriterer sikkerheten overfor motorsyklisten når nye vurderinger av spesialfelt foretas. Forslaget som ligger på bordet innebærer at nullutslipps vare- og lastebiler skal gis tilgang til kollektivfelt. Det kan oppleves slik at trafikksikkerheten til motorsyklister nedprioriteres - eller til og med ofres – på vegne av det grønne skiftet og det vil NMCU advare mot. Høringen inneholder ingen beregninger for hvor mange kjøretøy dette gjelder, hvordan tilgangen for disse kjøretøyene vil påvirke trafikkflyten i kollektivfelt, og det er heller ikke utført konsekvensanalyse for trafikksikkerheten for motorsyklister. Dette står i sterk kontrast til myndighetenes uttalte mål om at sikkerheten for motorsyklister på norske veier må bedres.

NMCU vil derfor motsette seg generell tilgang til kollektivfelt for disse kjøretøygrupper inntil det er foretatt nærmere konsekvensanalyser for trafikksikkerheten ovenfor MC-førere.

Oppsummering:

NMCU forventer at trafikksikkerheten for motorsyklister legges til grunn i all vurdering rundt spesialfelt som høringen omfatter.

I dette legges til grunn at motorsykler over 125 ccm med eller uten sidevogn gis generell tilgang til alle spesialfelt som omhandler skilt:

508.1 Kollektivfelt for buss

508.2 Kollektivfelt for buss og drosje

509 Sambruksfelt

506 Tungtrafikkfelt

Likeledes motsetter NMCU seg at nullutslipps vare- og lastebiler gis generell tilgang inntil en konsekvensanalyse som tar for seg trafikksikkerheten for motorsyklister er foretatt og sendt ut på høring.

Oslo, 30. april 2025

Arild Lind (s)
Daglig leder NMCU